

Література

1. Демківський А. В. Гроші та кредит / А. В. Демківський. – К. : Дакор, 2007. – 528 с.
2. Дзюблук О. В., Малахова О. Л. Банки і підприємства: кредитні аспекти взаємодії в умовах ринкової трансформації економіки : Монографія. – Тернопіль. : Вектор, 2008. – 324 с.
3. Кузнєцова Л. В. Роль банківського кредитування у фінансовому забезпеченні розвитку реального сектора економіки України / Л. В. Кузнєцова // Економічний простір. – 2008. – № 20/1. – С. 107-115.
4. Нех Д. Сучасний стан банківського кредитування юридичних осіб в Україні. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://naub.ua.edu.ua/2015>
5. Офіційний веб-сайт Національного банку України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.bank.gov.ua>.
6. Офіційний сайт ПАТ «Миронівський хлібопродукт». – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.mhp.com.ua/ru/home>
7. Офіційний сайт Державної служби статистики України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua/>
8. Гроші та кредит / [Савлук М. І., Мороз А. М., Лазепко І. М., Пуховкіна М. Ф.]. – К. : КНЕУ, 2001.
9. Мороз А. М. Банківські операції / Мороз А. М., Савлук М. І., Пуховкіна М. Ф. – К. : КНЕУ, 2007.
10. Грушко В. І. Первинне публічне розміщення акцій (ІРО): теорія і практика вітчизняних компаній : монографія / В. І. Грушко, О. Г. Чумаченко. – К. : Дорадо-Друк, 2013. – 252 с.
11. Грушко В. І. Системна модель аналізу фінансової стійкості комерційного банку [Текст] / В. І. Грушко, Л. Ю. Петриченко // Фінанси України. – 2001. – № 12. – С. 20-28.
12. Грушко В. І. Оптимізація структури кредитного портфеля комерційного банку / В. Грушко, Т. Іваненко // Вісник Національного банку України. – 2014. – № 2. – С. 28-32.
13. Грушко В. І. Вплив глобальних та інтеграційних процесів на розвиток інститутів фінансового ринку України / В. І. Грушко // Економічний вісник Донбасу. – 2009. – №4 (18). – С. 110-114.

УДК 336.334

О.С. Петренко
магістр
спеціальності «Фінанси та кредит»
Університет економіки та права «КРОК»

Інтеграційна взаємодія банків і страхових компаній в Україні: проблеми та шляхи їх вирішення

У статті виділені і узагальнені ключові проблеми (законодавчі, кон'юнктурні, інформаційно-технологічні, споживчі), що стримують розвиток інтеграційних процесів між банками і страховими компаніями в Україні. Сформульовано перспективні напрямки їх вирішення.

Ключові слова: інтеграція, банк, страхова компанія, акредитація, державне регулювання, нагляд.

*А.С. Петренко
магістр
спеціальності «Фінанси и кредит»
Університет економіки и права «КРОК»*

Интеграционное взаимодействие банков и страховых компаний в Украине: проблемы и пути их решения

В статье выделены и обобщены ключевые проблемы (законодательные, конъюнктурные, информационно-технологические, потребительские), сдерживающих развитие интеграционных процессов между банками и страховыми компаниями в Украине. Сформулированы перспективные направления их решения.

***Ключевые слова:** интеграция, банк, страховая компания, аккредитация, государственное регулирование, надзор.*

*O.S. Petrenko
Master Degree Holder
Specialty: «Finance and Credit»
«KROK» University*

Integration interaction of banks and insurance companies in Ukraine: problems and solutions

The article highlighted and summarized key issues (legal, market, information and technological, consumer), hindering the development of integration processes between banks and insurance companies in Ukraine. The Perspective directions of their solution are formulated.

***Keywords:** integration, bank, insurance company, accreditation, state regulation, supervision.*

Постановка проблеми

Сучасними тенденціями розвитку світової економіки є посилення ролі фінансових посередників, розширення і поглиблення інтеграційних взаємозв'язків між ними, універсализація діяльності фінансових установ на світовому ринку фінансових послуг. Так, найбільш помітним явищем світового масштабу стала банківсько-страхова інтеграція (БСИ), рівень якої, певною мірою, впливає на характер розвитку фінансового сектора в залежності від фази економічного циклу, на якій знаходиться економіка держави.

Не викликає сумніву той факт, що конкурентоспроможність фінансового сектора будь-якої країни зумовлюється, перш за все, ефективною діяльністю банків і страхових компаній як найбільш масштабних інвесторів у реальний сектор економіки. Через кооперацію основної діяльності, консолідацію каналів збуту, інтеграцію організаційних структур і капіталу, учасники фінансових груп забезпечують собі найбільш швидкий і гнучкий доступ до світових фінансових ресурсів, на відміну від ситуації, коли вони функціонують незалежно один від одного. Це, в свою чергу, забезпечує ефективний розвиток фінансового сектора економіки і сприяє економічному зростанню країни в цілому.

Аналіз останніх наукових досліджень

Вагомий вклад у розвиток теоретико-методологічних основ банківсько-страхової інтеграції був внесений такими американськими і європейськими дослідниками, як: А. Garcia-Herrero [1], S. Davis [2], J. Cummins [3], Н. Skipper [4] та ін. Серед російських і українських робіт, присвячених теоретичним і практичним аспектам спільної діяльності фінансових посередників, слід виділити публікації П. А. Гришина, В. Н. Демченко [5], В. І. Грушко [20] І. М. Кожевнікова [6], С. М. Козьменко [7], Н. П. Кузнецової [8], І. А. Школяр [9] та ін.

Незважаючи на зростання, останнім часом наукового інтересу до питань інтеграційної взаємодії банків і страхових компаній, а також до концепції «bancassurance» (банкостраховування), вченими, значною мірою, акцентується увага на формах і видах БСІ, перевагах і потенційних вигодах від інтеграції фінансових посередників, теоретичних аспектах виникнення ризиків у таких процесах. При цьому, практично відсутні комплексні дослідження існуючих проблем у розвитку співпраці між банками та страховими компаніями в Україні, а також необхідні шляхи їх вирішення на практиці.

Формулювання цілей статті полягає у виділенні та узагальненні ключових проблем (законодавчих, кон'юнктурних, інформаційно-технологічних та споживчих), що стримують розвиток інтеграційних процесів між банками і страховими компаніями в Україні, та у визначенні перспективних напрямків їх вирішення.

Виклад основного матеріалу

Оцінка рівня банківсько-страхової інтеграції (БСІ) в Україні, отримана в результаті застосування розробленого автором науково-методичного підходу в попередніх дослідженнях [10], і свідчить про переважно низькі його значення протягом 2002-2015 рр. (Табл. 1).

Таблиця 1

Динаміка значень рівня БСІ в Україні в 2002-2015 рр.

Рік	Значення	Рівень БСІ	Рік	Значення	Рівень БСІ
2002	0,19	Низький	2009	0,19	Низький
2003	0,19	Низький	2010	0,19	Низький
2004	0,24	Низький	2011	0,19	Низький
2005	0,24	Низький	2012	0,23	Низький
2006	0,24	Низький	2013	0,20	Низький
2007	0,29	Низький	2014	0,21	Низький
2008	0,47	Середній	2015	0,18	Низький

Джерело: складено автором за даними [10].

Результати отриманих розрахунків свідчать про те, що в 2008 році рівень банківсько-страхової інтеграції характеризувався найвищим значенням протягом аналізованого періоду. Так, активне нарощування банками кредитних портфелів (до 2008 р.), супроводжувалося розширенням діяльності страхових компаній у сфері страхування фінансових ризиків і страхування життя позичальників банків. Окрім цього, на фазі піку в економіці України, фінансові посередники активно використовували банкостраховування з метою підвищення прибутковості власної діяльності. З одного боку, можна припустити, що такий рівень не був загрозливим для функціонування фінансового сектора економіки України в цілому. Однак, наслідки кризи 2008 року засвідчили наявність суттєвої залежності між

ефективною діяльністю банків і страхових компаній. Така залежність вказує на те, що навіть за умови низького рівня інтеграційної взаємодії між досліджуваними фінансовими посередниками, на фазах спаду і кризи, взаємодія банків і страхових компаній у формі банкострахування є загрозовою (перш за все, для страховиків). З іншого боку, зазначена тенденція низького рівня БСІ, певною мірою, зумовлена існуванням низки проблем у сфері організації банківсько-страхової інтеграції, які, по-перше, стримують розвиток інтеграційних процесів між банками і страховими компаніями в Україні, а, по-друге, є причинами негативного впливу інтеграції на стабільне функціонування страхових компаній.

Проведений аналіз дозволив систематизувати існуючі проблеми у рамках наступних груп [7, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 21]:

- законодавчі: проблеми ефективного регулювання та нагляду, правового забезпечення діяльності банків і страхових компаній у складі інтеграційних об'єднань;

- кон'юнктурні (ринкові): високий рівень залежності страхових компаній від банків, невідповідність обсягів страхових операцій банківським, фінансова неспроможність страхових компаній приймати на страхування ризику банків, які характеризуються значними за розмірами потенційними збитками;

- проблеми сумісності інформаційно-технологічної сфери банків і страхових компаній: низький рівень автоматизації бізнес-процесів страхових компаній, у порівнянні з банками, технічне програмне забезпечення більшості банків не передбачає продаж страхових продуктів;

- проблеми в сфері організації взаємин з клієнтами: недостатня прозорість акредитації страхових компаній в банках, проблема конфіденційності і захисту інформації щодо клієнтської бази.

На сучасному етапі розвитку інтеграційних взаємозв'язків між фінансовими посередниками в Україні особливо гостро постають законодавчі проблеми, а саме проблеми ефективного регулювання та нагляду, правового забезпечення діяльності банків і страхових компаній у складі інтеграційних об'єднань. Подальший розвиток банківсько-страхової інтеграції в Україні буде зумовлено, насамперед, формуванням відповідного правового поля діяльності її учасників (Табл. 2).

Розробка і прийняття нормативно-правових актів, що регламентують діяльність фінансових груп (банківсько-страхових зокрема), повинні бути здійснені спільними зусиллями державних органів і саморегулюючих організацій двох сегментів фінансового сектора, а саме: Національного банку України (НБУ), Асоціації українських банків (АУБ), Незалежної асоціації банків України (НАБУ) (банківський сегмент), Національної комісії, яка здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг (Нацкомфінпослуг), Асоціацією страховальників України, Асоціацією професійних страхових посередників України (АПСП), Лігою страхових організацій України (ЛСОУ) (страховий сегмент). При цьому, важливим є не тільки фактичне прийняття таких положень і постанов законодавчими органами влади, а й обов'язкове виконання їх всіма без винятку суб'єктами інтеграційного процесу.

Слід зазначити, що, незважаючи на відсутність можливості поєднання банківських і страхових операцій в межах однієї юридичної особи, в правовому полі України все ж закріплені кілька форм банківсько-страхової інтеграції. Так, дозволено створення і спільне володіння системним банком і універсальною страховою компанією, які входять до складу фінансово-промислової групи (ФПГ). Окрім цього, банки та страхові компанії можуть бути інтегровані в рамках фінансової групи, яка відповідно до Закону України «Про банки і банківську діяль-

Таблиця 2

Законодавчі проблеми розвитку БСІ і можливі шляхи їх вирішення в Україні

№	Проблема	Напрямки вирішення проблеми
1.	Недосконалість страхового законодавства.	Створення адекватної законодавчої бази регулювання діяльності страхових компаній в цілому та банківсько-страхової інтеграції зокрема. Спільна діяльність державних органів і саморегулюючих організацій у сфері застосування інструментів регулювання діяльності страхових компаній і прийняття відповідних нормативно-правових актів.
2.	Відмінності у вимогах щодо капіталізації банків і страхових компаній.	Встановлення нормативів достатності капіталу для інтеграційних об'єднань. Збільшення мінімального значення нормативно встановлених обсягів статутного капіталу і страхових резервів для страхових компаній.
3.	Практична відсутність державного регулювання та нагляду за консолідованими об'єднаннями в фінансовому секторі.	Адаптація зарубіжного досвіду регулювання і нагляду за фінансовими конгломератами. Залучення іноземних вчених і практиків для розробки і впровадження рекомендацій з розвитку банківсько-страхової інтеграції. Законодавче закріплення координації дій НБУ та Нацкомфінпослуг у процесі прийняття конкретних заходів щодо регулювання діяльності банків і страхових компаній.
4.	Відсутність законодавчої бази стосовно забезпечення розвитку банківсько-страхової інтеграції в рамках правового поля (зокрема конкретних форм БСІ).	

Джерело: складено автором за даними [7, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 22].

ність» № 2121-III від 07.12.2000 (в останній редакції від 15.11.2016 № 1736-VIII) може бути представлена банківською або небанківською фінансовою групами. Поряд з цим, в рамках українського законодавства:

- банківська група визначається як група юридичних осіб, що мають загального контролера і складається з: материнського банку та його українських та іноземних дочірніх та/або асоційованих компаній, які є фінансовими установами; двох або більше фінансових установ, і в якій банківська діяльність є переважачою;

- небанківська фінансова група ідентифікується як група юридичних осіб, які мають спільного контролера (окрім банку), і складається з двох або більше фінансових установ, в якій небанківська фінансова установа (небанківські фінансові установи) здійснює переважну діяльність [16].

Перешкоджає швидкому розвитку банківсько-страхової інтеграції в Україні наявність істотних відмінностей стосовно вимог до капіталізації банків і страхових компаній. Так, вимоги до мінімальних обсягів статутних капіталів банків і страхових компаній («non-life» і «life»), значно відрізняються (120 млн грн та 1,5 млн євро відповідно). Окрім того, актуальним залишається питання створення уніфікованої та стандартної системи регулювання достатності капіталу фінансових груп.

Розрізняються і методики розрахунку нормативів достатності капіталу для банків і страхових компаній. Подальших досліджень потребують питання розробки науково-методичного підходу до визначення достатнього обсягу капіталу фінансової групи. Очевидним є той факт, що з метою захисту від ризиків, обсяг мінімально допустимого сукупного капіталу банківсько-страхової групи повинен перевищувати абсолютну суму мінімальних обсягів статутних капіталів бан-

ків і страхових компаній. Це, перш за все, викликано можливістю виникнення «мультиплікативного ефекту» між ризиками банків, які виникають найчастіше в активах, і ризиками страхових компаній, що мають, як правило, ставлення до пасивів.

Проведений в попередніх дослідженнях [17] аналіз залежності страхових компаній від банків дозволяє стверджувати, що спільна діяльність фінансових посередників у рамках банківсько-страхової інтеграції може привести до зниження обсягів власного капіталу як страхової компанії (наприклад, внаслідок неадекватної оцінки фінансових ризиків), так і банку, на фазах спаду і кризи в економіці України. Як показали наслідки кризи 2008 року, практично була відсутня координація дій з боку органів регулювання і нагляду за діяльністю банків (НБУ) і страхових компаній (Нацкомфінпослуг). Так, прийняття мораторію на дострокове зняття депозитних вкладів (Постанова № 413 від 04.12.2008 р.) – з метою захисту банківської системи – негативно вплинуло на діяльність страхових компаній, страхові резерви яких виявилися фактично «замороженими». Це свідчить про неузгодженість дій між Національним банком України та Національною комісією, яка здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, що, в свою чергу, побічно впливає на розвиток інтеграційних процесів між банками і страховими компаніями.

Стримують розвиток інтеграційного процесу між банками і страховими компаніями і кон'юнктурні (ринкові) проблеми. Результати аналізу сучасного стану банківського і страхового сегментів фінансового сектора економіки України дозволяють зробити висновки про:

- високий рівень залежності страхового сегмента від банківського;
- низький рівень розвитку страхової діяльності. За темпами розвитку, рівнем капіталізації та масштабами діяльності, страхові компанії відстають від банків. Це, насамперед, зумовлено, по-перше, невідповідністю обсягів страхових операцій банківським, а, по-друге, – фінансовою неспроможністю страхових компаній прийняти на страхування ризику банків, які характеризується значними за розмірами потенційними збитками (табл. 3).

Вирішення зазначених проблем практично неможливе в короткостроковій перспективі, а, отже, вимагає реалізації адекватних стратегічних програм розвитку фінансового сектора економіки в цілому та страхового і банківського сегментів, зокрема.

Світовий досвід взаємодії фінансових посередників свідчить про те, що одним з вирішальних чинників успішної банківсько-страхової інтеграції є наявність необхідного для цього процесу інформаційно-технологічного забезпечення. В Україні банки і страхові компанії, прагнучи до інтеграції (від каналів збуту фінансових продуктів до інтеграції капіталів), зіштовхуються з низкою проблем у зазначеній сфері, шляхи вирішення яких наведені в табл. 4.

У даному контексті слід звернути увагу на досвід страхової компанії «Альфа-Страхування» (учасника фінансової групи) по розробці інноваційного інформаційно-технологічного забезпечення здійснення операцій у сфері банкострахування. У 2009 році фінансовою установою було розроблено програмне забезпечення (ПО) SAGA-Insurance, яке дозволило автоматизувати процес оформлення страхових полісів в рамках таких банків, як: «Альфа-Банк», «Фольксбанк», «Кредобанк», «БТА Банк», «Плюс банк» [18]. Дане ПО функціонує на основі віддаленого доступу «on-line» і не вимагає установки на кожне робоче місце фахівця банку. Через ПО SAGA-Insurance реалізується дванадцять страхових продуктів у розрізі п'яти видів страхування, серед яких: ОСАГО, КАСКО, КАСКО 50/50;

Таблиця 3

**Аналіз кон'юнктурних проблем розвитку БСІ
та можливі шляхи їх вирішення в Україні**

№	Проблема	Напрямки вирішення проблеми
1.	Високий рівень залежності між страховим і банківським сегментами фінансового сектора економіки.	Нарощування активів і капіталу страховими компаніями, збільшення обсягів діяльності задля становлення страхового ринку як рівноцінного партнера для банківського. Підвищення вимог до рівня капіталізації страхових компаній. Стимулювання з боку державних регулюючих органів консолідації страхових компаній, незначних за обсягом капіталу і активів.
2.	Невідповідність обсягів страхових операцій банківським. Фінансова неспроможність страхових компаній прийняти на страхування значні за розміром збитків банки.	
3.	Наявність слабкої конкуренції серед фінансових груп (монополізм інтегрованих груп, учасниками яких є системні банки).	Посилення контролю з боку органів регулювання і нагляду за ціноутворенням і правилами ведення банківсько-страхових операцій.
4.	Відсутність гарантій своєчасної і повної виплати страховими і перестраховальними компаніями банкам.	Підвищення рівня контролю з боку наглядових органів за рівнем платоспроможності страхових і перестраховальних компаній. Створення фонду гарантування страхових виплат за рахунок певної частки страхових резервів.

Джерело: складено автором за даними [17].

Таблиця 4

**Проблеми в сфері інформаційно-технологічного забезпечення
БСІ і можливі напрямки їх вирішення в Україні**

№	Проблема	Напрямки вирішення проблеми
1.	Технічне і програмне забезпечення більшості банків не передбачає продаж страхових продуктів. Істотні відмінності між процесами по розробці і дистрибуції банківських і страхових продуктів.	Інтеграція систем страхових компаній з системами банків, що дозволить уникнути великої кількості помилок і подвійного введення і обробки інформації.
2.	Низький рівень автоматизації бізнес-процесів страхових компаній, у порівнянні з банками.	Використання бенчмаркінгу в сфері передачі досвіду щодо інтеграції систем автоматизації банків і страхових компаній. Придбання у іноземних банків вже функціонуючих інтегрованих систем (за нижчими цінами). Розробка і впровадження нових технологій автоматизації продажу страхових продуктів через банки, розробка чітких схем подання звітності.
3.	Незначна кількість банків мають інтегровані банківські системи і засоби автоматизації роботи фронт-офісу.	
4.	Висока вартість розробки і впровадження в роботу банків інтегрованих систем, які дозволяють виконувати будь-які операції в сфері БСІ.	

Джерело: складено автором за даними [17].

програми страхування від нещасних випадків; експрес-страхування майна фізичних осіб, що виїжджають за кордон; комплексне страхування власників пластикових карток і т. д. Основною перевагою використання такого програмного забезпечення є швидкість і комплексність обслуговування. Так, за 7-15 хвилин, залежно від виду страхування, працівник банку має можливість внести інформацію про клієнта до бази даних, оформити договір страхування і здійснити оплату через касу банку або термінал I-Vox.

Підтвердженням ефективності використання банками і страховими компаніями загального ПО SAGA-Insurance є те, що з моменту запуску системи, протягом перших двох років було оформлено понад 15000 шт. страхових полісів для більш ніж 12000 клієнтів. При цьому, частка продажів страхових полісів через ці програми в загальному обсязі продажів СК «Альфа-Страхування» протягом 2009-2011 рр. варіювалася від 11 до 25% щомісяця.

Розвиток банківсько-страхової інтеграції в Україні супроводжується і проблемами в сфері організації взаємин між фінансовими посередниками і клієнтами (Табл. 5).

Таблиця 5

Проблеми БСІ в сфері організації клієнтських відносин і можливі напрямки їх вирішення в Україні

№	Проблема	Напрямки вирішення проблеми
1.	Незахищеність інформації щодо клієнтської бази в процесі банківсько-страхової інтеграції.	Розробка і прийняття додаткових регуляторних положень щодо захисту клієнтів в процесі інтеграції банків і страхових компаній.
2.	Національний менталітет: економічний інтерес страхових компаній до банків перевищує інтерес банків до страхових організацій.	Популяризація страхування, розробка диференційованого підходу до продажу полісів для різних верств населення, збільшення рівня доступності страхових послуг для клієнтів з різними видами доходів. Розробка високоінтегрованих банківсько-страхових продуктів.
3.	Високий рівень недовіри клієнтів страхових компаній і банків після кризових явищ 2008 року.	
4.	Недостатня прозорість процесу акредитації страхових компаній в банках. Обмеженість можливостей клієнтів з вибору страхової компанії при підписанні договорів з банками.	Найбільш жорстке регулювання діяльності банків: обмеження їх права вибору страхової компанії тільки для страхування власних ризиків.

Джерело: складено автором за даними [17].

Необхідно зазначити, що найбільш гостро постає проблема конфіденційності і захисту інформації про клієнтську базу, яка досить часто передається банками страховим компаніям у процесі здійснення спільної діяльності. Так, існуюче законодавство в Україні, жорстко регулює конфіденційність інформації про клієнтів, яка в межах банківської таємниці не може бути оприлюднена третім особам (страховим компаніям зокрема). Однак, така заборона досить часто порушується фінансовими посередниками, з огляду на практичну відсутність системи відповідальності за такий вид порушення. Розробка і прийняття додаткових регуляторних положень, що захищають клієнтів у процесі банківсько-страхової інтеграції, дозволить збільшити гарантії з боку регулюючих органів стосовно недопущення примусового підписання договорів страхування при використанні будь-яких послуг банку.

У даному контексті практично не вирішеною залишається проблема недостатньої прозорості акредитації страхових компаній в банках. В Україні цей процес часто залежить не від об'єктивного фінансового стану і репутації страхової компанії, а від лояльності банку до неї. А також від розміру комісійних винагород і обсягу страхових ресурсів, розміщених в конкретному банку на депозитних рахунках. Саме тому акредитація не виконує своєї головної функції – підтвердження довіри до акредитованих страхових компаній з боку банків з метою захисту прав споживача. На сьогодні, практично в кожному великому за розміром активів, банк України акредитовано в середньому 50-70 страхових компаній. При

цьому, одна страхова компанія часто акредитується не в одному, а відразу в декількох банках. Так, наприклад, СК «Брок-бізнес» пройшла акредитацію в 26-ти провідних банках України.

Варто відзначити, що в 2011 році, Антимонопольним комітетом України було порушено кілька справ стосовно ВАТ «ПриватБанк», ВАТ «Райффайзен банк Аваль», ВАТ «Укрсоцбанк», ВАТ «ОТП банк», АКБ «Укрсиббанк» за невиконання вимог антимонопольного законодавства. На адреси даних фінансових посередників були спрямовані письмові попередження та рекомендації щодо підвищення прозорості відбору страхових компаній в ролі страхових агентів [19, 23]. Перелічимо основні критерії, які найчастіше використовуються банками по відношенню до потенційних страхових компаній, які мають намір пройти акредитацію:

1. Наявність ліцензії на здійснення відповідних видів страхування.
2. Дотримання страховими компаніями вимог по мінімально необхідному обсязі статутного капіталу.
3. Обсяг отриманих страхових премій за останні два місяці повинен перевищувати, в середньому, п'ять мільйонів євро.
4. Наявність договорів облігаторного перестраховування з міжнародними страховими компаніями з рейтингом, як мінімум, однієї з провідних агенцій (AM Best, Fitch Ratings, Moody's Investors Service, Standard & Poor's, т. д.), на рівні не нижче «А».
5. Термін функціонування страхової компанії повинен перевищувати п'ять років.
6. Розмір комісійної винагороди, яку прагне отримати банк за виконання ним ролі страхового агента, в середньому сягає 25-40%, а в окремих випадках – 60-80%.
7. Обсяг ресурсів, які страхова компанія зобов'язана тримати на депозитних рахунках в банку, повинен бути не менше двадцяти-тридцяти млн грн.

Можливим напрямом вирішення зазначеної проблеми є більш жорстке регулювання діяльності банків: обмеження їх права вибору страхової компанії тільки для страхування власних ризиків. Показовим є досвід Російської Федерації щодо вирішення проблеми недостатньої прозорості акредитаційного процесу між банківськими та страховими установами. Так, у зв'язку зі збільшенням кількості неправомірних дій з боку банків стосовно акредитації страхових компаній-партнерів при страхуванні ризиків позичальників, у 2009 році набула чинності Постанова «Про випадки допустимості угод між кредитними та страховими організаціями».

Висновки

Підсумовуючи вищенаведене, слід зазначити, що протягом останніх п'ятнадцяти років рівень банківсько-страхової інтеграції в Україні характеризувався в середньому як низький. Подальший безпечний розвиток банківсько-страхової інтеграції для функціонування як страхових компаній, так і всього фінансового сектора економіки, в першу чергу, вимагає переорієнтації існуючої в Україні системи державного регулювання учасників фінансових груп на створення таких умов діяльності, які б, по-перше, забезпечили вирішення зазначених проблем в організації інтеграційної взаємодії між банками та страховими компаніями, а, по-друге, сприяли недопущенню поширення наслідків фінансової кризи з банківського на страховий сегмент фінансового сектора економіки. З огляду на це, актуальним і практично важливим є розробка в подальших дослідженнях комплексу заходів стосовно захисту страхових компаній – учасників БСІ від кризових явищ, які виникають, перш за все, в банківському сегменті.

Література

1. *Garcia-Herrero A., Woolridge P.* Global and regional financial integration: progress in emerging markets // BIS Quarterly Review. September, 2007. – P. 57-70. – URL : http://www.dcenter.ru/eaes/lit/07_03_3.pdf
2. *Davis S.* Bancassurance: The lessons of global experience in banking and insurance collaboration // VRL KnowledgeBank Ltd, 2007. – 152 p. – URL : http://www.atmia.com/ClassLibrary/Page/Information/DataInstances/1762/Files/821/bancassurance_re-port_final.pdf
3. *Cummins J. D.* Convergence of Insurance and Financial Markets: Hybrid and Securitized Risk-Transfer Solutions // Journal of Risk and Insurance, 2009. – Vol. 76, Nbr. 3. – URL : <http://vlex.co.uk/vid/convergence-hybrid-securitized-solutions-68272676>
4. *Skipper H.* Financial Services Integration Worldwide: Promises and Pitfalls // Atlanta: Georgia State University, 2000. – 56 p. URL : http://www.soa.org/library/journals/north-american-actuarial-journal/1997-09/2000/july/naaj0007_6.pdf
5. *Демченко В. Н., Гришин П. А., Цыганов А. А.* Bancassurance в России и за рубежом. Интеграция страховых компаний и банков в распространении страховых услуг // Журнал «Русский полис», 2004. – 136 с. – URL : http://www.insure.ru/files/analytics/pdf/RP_Bancassurance_2004.pdf
6. *Кожевникова И. Н.* Взаимоотношение страховых организаций и банков – М. : Анкил, 2005. – 112 с.
7. *Козьменко С. М.* Теоретичне підґрунтя банківсько-страхової інтеграції // Вісник НБУ. – 2012. – № 2 (192). – С. 22-27.
8. *Кузнецова Н. П.* Конвергенция в сфере финансовых услуг // Вестник С. Петерб. ун-та. Сер. 5. – 2001. – Вып. 4 (29). – С. 129-136.
9. *Школьник І. О.* Вплив міжнародних фінансових конгломератів на розвиток фінансового ринку України // Фінанси України. – 2009. – № 9. – С. 34-42.
10. *Багмет К. В.* Банківсько-страхова інтеграція в забезпеченні розвитку фінансового сектору економіки: дис. ... канд. економ. наук. – Суми, 2012.
11. *Загребной В. М.* Проблеми та перспективи розвитку інноваційних моделей співпраці банку та страхової компанії. III український банківський форум інституту Адама Сміта. – URL : http://bbs.ua/useful_information/index.php?id=46&sid=1165&lang=uk
12. *Ордовская І. О.* Как работает банковское страхование в Украине и в чем конфликт взаимных интересов страховщиков и банков? // Интернет-журнал о страховании «forINSURER». – URL : <http://forinsurer.com/public/08/04/24/3470>
13. *Пасько О. М.* Определение понятия эффективного механизма взаимодействия страховых компаний и банков // Економіка ринкових відносин. – 2010. – № 5. – С. 199-203.
14. *Сисоева Л. Ю.* Напрямки інтеграції банків і страхових компаній на інвестиційному ринку України. Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України : зб. наук. праць / Державний вищий навчальний заклад «Українська академія банківської справи Національного банку України». – 2010. – Вип. 28. – С. 117-124.
15. *Шенілова В., Сідак М., Вихристюк А.* Проблеми і перспективи розвитку фінансового ринку в секторі банківської та страхової діяльності // Схід. – 2008. – № 5 (89). – С. 15-21.
16. Про банки і банківську діяльність. Закон України від 07.12.2000 р. № 2121-III [зі змін. та доп.]. – URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>
17. *Багмет К. В., Сіроштан І. М.* Банківсько-страхова інтеграція в забезпеченні розвитку фінансового сектору на різних фазах економічних циклів // Нові вектори розвитку страхового ринку України : монографія / [О. В. Козьменко, С. М. Козьменко, Т. А. Васильєва; керівник авт. проекту д. е. н., проф. О. В. Козьменко]. – Суми : Університетська книга, 2012. – 316 с.
18. *Мейзнер Я.* Нам удалось создать инновационный для Украины bancassurance // Фориншурер. – URL : <http://forinsurer.com/public/10/09/13/4148>
19. *Костусев А.* АМКУ накажет банки, которые навязывают заемщикам конкретных страховщиков // Фориншурер. – URL : <http://forinsurer.com/public/10/07/12/4126>
20. *Грушко В. І.* Первинне публічне розміщення акцій (ІРО): теорія і практика вітчизняних компаній : монографія / В. І. Грушко, О. Г. Чумаченко. – К. : Дорадо-Друк, 2013. – 252 с.
21. *Грушко В. І.* Системна модель аналізу фінансової стійкості комерційного банку [Текст] / В. І. Грушко, Л. Ю. Петриченко // Фінанси України. – 2001. – №12. – С. 20-28.
22. *Грушко В. І.* Оптимізація структури кредитного портфеля комерційного банку / В. Грушко, Т. Іваненко // Вісник Національного банку України. – 2014. – № 2. – С. 28-32.
23. *Грушко В. І.* Вплив глобальних та інтеграційних процесів на розвиток інститутів фінансового ринку України / В. І. Грушко // Економічний вісник Донбасу. – 2009. – №4 (18). – С. 110-114.